

Prædiken til 2. søndag i fasten

Mark. 9,14-29

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

Da Jesus og Peter og Jakob og Johannes kom ned til disciplene, så de en stor skare omkring dem og nogle skriftkloge, som diskuterede med dem. Hele skaren blev grebet af ærefrygt, straks de fik øje på Jesus, og løb hen for at hilse på ham. Han spurgte dem: »Hvad er det, I diskuterer med dem?« Og en fra skaren svarede ham: »Mester, jeg har bragt min søn til dig; han er besat af en ånd, som gør ham stum. Hvor som helst den overvælder ham, kaster den ham til jorden, og han fråder og skærer tænder og bliver helt stiv. Jeg sagde til dine disciple, at de skulle drive den ud, men det kunne de ikke.« Da udbrød Jesus: »Du vantro slægt, hvor længe skal jeg være hos jer, hvor længe skal jeg holde jer ud? Kom herhen med ham!« Så bragte de ham hen til Jesus. Men da ånden så ham, rev og sled den straks i drengen, så han faldt om på jorden og lå og frådede og vred sig. Jesus spurgte hans far: »Hvor længe har han haft det sådan?« Han svarede: »Fra han var barn. Og den har mange gange kastet ham både i ild og vand for at gøre det af med ham. Men hvis du kan gøre noget, så forbarm dig over os og hjælp os.« Jesus sagde til ham: »Hvis du kan! Alt er muligt for den, der tror.« Straks råbte drengens far: »Jeg tror, hjælp min vantro!« Da Jesus så, at en skare stimlede sammen, truede han ad den urene ånd og sagde til den: »Du stumme og døve ånd, jeg befaler dig: Far ud af ham, og far aldrig mere ind i ham!« Da skreg den og rev og sled i ham og fór ud; og han blev som død, så alle sagde: »Han er død.« Men Jesus tog hans hånd og fik ham til at rejse sig op. Da Jesus var kommet inden døre og var alene med sine disciple, spurgte de ham: »Hvorfor kunne vi ikke

drive den ud?« Han svarede dem: »Den slags kan kun drives ud ved bøn.«

Markusevangeliet 9,14-29

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 869, 127. årgang
Februar 2026
ISSN 0901-2214

Gud skabte mennesket. Sådan læste vi det op fra alteret. Gud som skaber. Bare den sætning. Jeg kan huske, da jeg gik på HF i Århus, og min geografilærer uden videre sagde, at kristne er sådan nogen, der ikke tror på videnskaben og udviklingshistorien og evolutionsteorien, for de tror, at Gud har skabt mennesket.

Jeg ved ikke, hvor mange han i sin tid som underviser var sluppet afsted med den form for intellektuel uredelighed. Men jeg var godt skolet hjemmefra, så jeg sagde, at jeg jo var kristen, at jeg selvfølgelig troede på videnskaben og udviklingshistorien og evolutionsteorien – men at jeg samtidig troede på, at mennesket og jorden og alt, som er derpå, har værdi.

At det omgivende ikke bare er et tomt, men er godt. At den bibelske skabelsesberetning ikke er en naturvidenskabelig bog og derfor ikke fortæller os, hvordan livet er opstået, men en religiøs tekst, der fortæller os om livet som et universelt, umotiveret gode. Et gode, vi ikke selv har frembragt. Et gode, der kalder på vores undren og forundring – som kalder på vores taknemmelighed – eller i hvert fald en form for ydmyghed.

Når vi hører en solsort synge, kan vi anlægge to perspektiver – vi kan nyde den, lade vores krop og sjæl og sind stemmes, opstemmes, oplades, glædes, opløftes, forundres og inspireres til dagens mange gøremål; eller vi kan analysere melodien og bestemme os for, om vi synes, solsorten er en god eller dårlig komponist, og om det giver mening at sætte en molakkord ind efter en dur.

Eller vi kan gøre begge dele. Af glæde over den forunderlige melodi, som vi ikke kender ophavet til, men som giver vores dag en tone og giver os lyst til at udforske og analysere vores mageløse jord. Som en for nylig sagde: Der er altså noget ved livet, som man ikke finder andre steder.

Et argument ind i denne pseudo-diskussion mellem naturvidenskab og bibel har været, at ingen levende mennesker vel håber, at lægen står med bibelen i hånden, når hun opererer. Der står hun forhåbentlig med den naturvidenskabeligt funderede manual og læring – ja, og en god skalpel.

Og enhver af os tiltror selvfølgelig, at lægen opererer med et køligt, nøgternt, naturvidenskabeligt overblik – men enhver af os håber vel også, at hun gør det af kærlighed. Ja, altså ikke kærlighed til patienten som sådan, men kærlighed til mennesket ... at det giver mening, at det har værdi – af kærlighed til livet. Hvorfor skulle vi ellers operere? Eller nå ja, kærlighed er måske så meget at forlange, men så måske som et ydmygt, taknemmeligt svar på livets mærkværdige gave, der skænker os ilt, sol, regnvejrr og fuglesang, umotiveret og betingelsesløst; og så kan man da godt give lidt tilbage ved at sætte et plaster på et blødende knæ, ik’?

Fra prædikestolen har vi hørt fortællingen om en dreng, der, som det lyder, er besat af en ond ånd, som gør ham stum, kaster ham i ild og vand, så han fråder og skærer tænder. Og Jesus, der helbreder. Så kunne vi jo læse det som et fortidigt udtryk for et epilepsi-anfald og Jesus som en fortidig trolde-mand – alt sammen fra en tid, før der fandtes epilepsimedicin og naturvidenskabelig lægekunst.

Men vi kunne også læse det billedligt. Den besatte dreng som et udtryk for vores kultur. En kultur, der har glemt sine pejlemærker. En kultur, der har glemt, hvorfor den opererer. En kultur, der har glemt, hvorfor vi opfinder medicin. En kultur, der har glemt, hvorfor vi bedriver politik. En kultur, der har glemt, hvorfor solsortens sang giver mening.

For glemmer vi, at vi opererer, fordi livet har værdi i sig selv, så bliver det hele til et spørgsmål om, om det kan betale sig at holde liv i kludene. Glemmer vi, at vi udvikler medicin, fordi livet har værdi i sig selv, bliver det ikke et spørgsmål om behov, men om begær – som når vi rige vestlige både vil æde og være slanke og udvikler piller til den slags.

Og glemmer vi, at vi bedriver politik, fordi selv det mindste menneske har en ret, ja, så er politik kun et spil om magt; og i en sådan verden har vi vel allerede sparet uddannelsen væk, som undersøger og udforsker solsortens sang – for i en magtverden kan den slags foreteelser jo ikke betale sig.

Så vi kunne læse Jesus-figuren som den, der kommer på tværs, som billedet på kærligheden, som billedet på alt det, der ikke kan betale sig i en magtverden. Som den, der siger, at hvis ikke vi opererer af kærlighed, så forbliver vi forkrampede. Hvis ikke vi udvikler medicin af kærlighed, men af begær, så kastes vi rundt – ikke som drengen i fortællingen i ilden og i vandet – men alligevel; for vores begær efter mere har bevirket alt fra ildens skovbrande til vandets oversvømmelser og synes at sende os fra krig til krig på en klode, der trænger til en pause. Og hvis ikke vi lader os inspirere af noget andet end os selv eller i det mindste af ydmyg forundring over livet, ja, så bliver vi forkrampede ... det kunne være en måde at læse det på.

Jeg mødte for nylig en helt anden slags lærer end min geografilærer fra Århus. En lærer, som sagde, at det vigtigste, vi kunne lære børnene, var at drømme og lege og forestille sig og tage chancer og lytte til hinandens ideer.

Han blev tit forholdt, sagde han, at han hellere skulle bruge tiden på at ruste børnene til en hård verden gennem test og prøver og paratviden. Men han spurgte altid tilbage: Forbereder du dig på fasten ved at sulte?

Hvad kan kirken, spørger nogen? Måske stedet, der minder os om livet som et umotiveret gode, vi ikke selv kan tage æren for. Her forbereder vi os ikke til en magtverden ved at træne kynisme, men ved at huske på eller blive mindet om – ja – i det mindste lidt ydmyg forundring over livet.

Den forkrampede dreng i evangeliefortællingen sættes fri af sin fortid. Det er vel i grunden det, som er evangeliet til enhver tid. At kunne starte forfra. At kunne sættes fri af fortidens forkrampninger. At det er muligt at begynde på ny. Tænke nyt. Skabe nyt. At skabelsen slet ikke er slut. Kun lige begyndt.

Thomas Høg Nørager, sognepræst i Stefanskirken på Nørrebro.

Prædiken til søndag d. 1. marts 2026.

Denne søndag synger vi både fra salmebogen (DDS) og fra Højskolesangbogen (HS) numrene:

DDS 752 Morgenstund har guld i mund

HS 276 Guds nåde er en vintergæk

DDS 583 Falder på dig modgangs hede

DDS 29 Spænd over os dit himmelsejl

HS 281 Den blå anemone

Redaktion

Jonas Jochumsen
Herning og Gjellerup Valgmenigheder
Mail: praest@h-g-valgmenighed.dk
Tlf.: 9712 0652

Benedicte Rostgaard Spies
Mail: benedictespies@gmail.com
Tlf.: 6126 1494

Søndagslæsning
Tilstræbes at udkomme hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk